

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 22. září 2023 v trestní věci obviněného [údaje o účastníkovi], o stížnosti státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Praze proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2023, č.j. 3 Nt 560/2022-53,

takto:

Podle § 149 odst. 1 písm. a) trestního řádu se napadené usnesení ke stížnosti státní zástupkyně v celém rozsahu zrušuje a nově se rozhoduje tak, že se podle § 283 písm. d) trestního řádu návrh na povolení obnovy řízení zamítá, neboť soud neshledává důvody obnovy podle § 278 trestního řádu.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 24. 9. 2020, sp. zn. 1 T 21/2020, v trestní věci obviněných [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a společností Braventi, s.r.o. a Ventador, s.r.o., byl obviněný [jméno] [příjmení] shledán vinným, že od přesně nezjištěné doby roku 2016 do 12. února 2019 v Praze 1, ulici Haštalská 750 a jinde, bez řádného povolení a za finanční odměnu v celkové částce 1 600 000 Kč postupně odebral od obžalovaného [jméno] [příjmení] celkem 17 500 g sušeného konopí obsahující nejméně 1725,2 g účinné látky delta-9-tetrahydrocannabinolu, kdy tuto látku distribuoval dalším dosud neustanoveným osobám, přičemž konopí je zařazeno jako omamná látka do Seznamu č. 32 Nařízení vlády č. 4653/2013 Sb. o seznamech návykových látek k zákonu č. 167/1988 Sb. V platném znění, a jeho účinná látka delta-9-tetrahydrocannabinol jako psychotropní látka do Seznamu č. 5 Nařízení vlády č. 463/2013 Sb. o seznamech návykových látek, k zákonu č. 167/1998 Sb. o návykových látkách v platném znění, v čemž byl shledán zločin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 3 písm. c) trestního zákoníku. Za to byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 9 let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou.

2. Rozsudek (mj. i ohledně [jméno] [příjmení]) nenabyl právní moci, jelikož proti němu bylo podáno odvolání. O něm rozhodoval Vrchní soud v Praze dne 11. 10. 2021, kdy svým rozsudkem č.j. 11To 5/2021-3769 napadený rozsudek i ve vztahu k obviněnému [příjmení] zrušil a nově rozhodl tak, že ho shledal vinným, že ve výše uvedené době a na dříve určeném místě odebral od odsouzeného [jméno] [příjmení] celkem nejméně 13 500 g sušeného konopí, kdy tuto látku distribuoval dalším dosud neustanoveným osobám, přičemž konopí je zařazeno jako omamná látka do Seznamu č. 3 Nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, k zákonu č. 167/1998 Sb. o návykových látkách v platném znění, za což mu uložil trest odnětí svobody v trvání 8 let a pro jeho výkon obviněného zařadil do věznice s ostrahou.

3. I toto rozhodnutí bylo podrobeno přezkumu, a sice dovolacím soudem. Nejvyšší soud České republiky pak svým usnesením ze dne 31. 5. 2022, č.j. 11 Tdo 449/2022-4102, dovolání obviněného [příjmení] a též dovolání spoluobviněného [jméno] [příjmení] odmítl. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí konstatoval, že není pravdivou dovolací námitka obviněného [příjmení], že by se vrchní soud při svém rozhodování ocitl ve stavu důkazní nouze, naopak aproboval postup Vrchního soudu v Praze, který doplnil dokazování o výsledcích tehdy již odsouzeného [příjmení] [příjmení], kterým se snažil verifikovat množství konopí, jež bylo Ing. [anonymizováno] obviněnému [příjmení] předáno, neboť tento uváděl v průběhu trestního řízení rozdílné hodnoty, a v souladu s procesní zásadou in dubio pro reo stabilizoval své skutkové závěry ve smyslu nejnižšího svědkem uváděného množství distribuované sušiny na 13,5 kg, tedy o 4 kg méně, než bylo shledáno nalézacím soudem. Vyjádřil se též k množství účinné látky delta-9-

tetrahydrocannabinol (dále též jen, „THC“) v sušině. K tomu uvedl v odstavci 58. odůvodnění, že: Z obecného hlediska je jistě pravdou, že primárním kritériem pro určení dovolatelem zpochybňovaného rozsahu jím spáchané trestné činnosti (resp. jím nakoupené sušiny konopí) je množství účinné látky v předmětné omamné látce a pouze v případě, že tento údaj není možné spolehlivě zjistit, se přistupuje k určení rozsahu spáchaného skutku pomocí celkového množství drogy, se kterou pachatel neoprávněně nakládal (tzv. sekundární kritérium). U hodnot, které jsou hraniční, co se týče určení rozsahu (!...množství sice neodpovídalo celému desetinasobku..., ale již se mu dostatečně blížilo, anebo naopak nemusí být tento zákonný znak naplněn, jestliže množství drogy jen nevýrazně přesáhlo stanovený desetinasobek rozhodný pro daný rozsah.“), lze potom pro určení, zda byl či nebyl naplněn určitý kvalifikační znak spočívající v „rozsahu“, přistoupit i k posouzení dalších, tzv. vedlejších (terciálních) kritérií, jako jsou především výše peněžní částky, kterou pachatel za distribuci drogy utržil, okruh osob, kterým byla látka určena, intenzita újmy, jež hrozila nebo skutečně nastala u konzumentů drog, doba páčání trestného činu a další (viz usnesení velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012, uveřejněné pod č. 44/2013 Sb. rozh. tr., dále usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 4. 2014, sp. zn. 7 Tdo 407/2014, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 1. 2017, sp. zn. 11 Tdo 1419/2016).

4. To pak rozvádí v odstavci 62., kde konstatuje následující: Jelikož Vrchní soud v Praze neměl v provedených důkazech dostatečnou oporu pro určení celkového množství účinné látky v průběhu několika let nakoupené marihuaně, tak v souladu s výše uvedenými judikatorními hledisky vycházel z tzv. sekundárního kritéria, tedy z celkového množství odebrané sušiny konopí, jejíž skutečné množství si zároveň prověřil výsledkem Ing. [jméno] [příjmení] u veřejného zasedání konaného dne 20. 9. 2021. Na základě takto ověřených skutkových zjištění pak zcela správně vypustil z popisu skutku uvedeného pod bodem 4 důkazně neověřený údaj o skutečném množství účinné látky, stejně jako finanční částku, kterou odběratelé [příjmení] a [příjmení] podle svých slov svému dodavateli uhradili, když ani tento údaj není zákonným znakem oběma obviněným přisouzeným kvalifikovaným skutkovým podstatám trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. zákoníku. Namítá-li tedy dovolatel v rámci svého mimořádného opravného prostředku to, že odvolací soud se, velmi nepřesvědčivě vypořádal s množstvím THC v distribuované sušině, pročez nahradil kvalitativní hledisko za kvantitativní, je Nejvyšší soud - s přihlédnutím k výše uvedenému - toto jeho tvrzení nucen kategoricky odmítnout.

5. Konečně se Nejvyšší soud vyjádřil i k novému důkazu, který obviněný [příjmení] předložil, a to znaleckému posudku znalce Mgr. Karla Lehmerta, Ph.D. (sic!) č. 01/20/2022, a to v tom smyslu, že se jím v rámci dovolacího řízení nemůže zabývat, protože posuzuje napadené rozhodnutí pouze ex tunc, tedy podle skutkového a právního stavu existujícího v době vydání napadeného rozhodnutí (tedy rozsudku odvolacího soudu), nicméně tento může dovolatel uplatnit v rámci řízení o dalším mimořádném opravném prostředku, a to obnově řízení.

6. Takový návrh pak obviněný u Krajského soudu v Praze dne 11. 8. 2022 skutečně podal. Tvrdí v něm, že na základě tohoto obhajobou opatřeného znaleckého posudku je třeba uzavřít, že lze vypočítat podíl obviněného [jméno] [příjmení] na celkové produkci konopí na 8 378,9 g sušiny s obsahem účinné látky THC 240,27 g, což by mělo vést k vyhovění návrhu a povolení obnovy řízení ve shora uvedené věci krajského soudu, neboť tento důkaz ve spojení s důkazy dosud opatřenými nutně musí vést k jinému rozhodnutí o vině i trestu.

7. Krajský soud pak po provedeném řízení návrhu vyhověl a usnesením ze dne 8. 3. 2023, č. j. 3 Nt 560/2022-53, obnovu řízení ve své věci sp. zn. 1 T 21/2020 podle § 278 odst. 1 trestního řádu povolil. Současně rozhodl podle § 278 odst. 1 trestního řádu ve spojení s ust. § 285 trestního řádu o povolení obnovy řízení též ve vztahu k obviněným [příjmení] [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [jméno], [jméno] [příjmení] a společností Braventi s.r.o. a Ventador s.r.o., přičemž podle § 284 odst. 1 trestního řádu rozhodl o zrušení rozsudků Krajského soudu v Praze ze dne 24. 9. 2020, sp. zn. 1 T 21/2020 a Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 10. 2021, č.j.

11 To 5/2021-3769, jakož i všech rozhodnutí na tyto rozsudky obsahově navazujících, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyly podkladu.

8. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že znalecký posudek znalce dr. Lehmerta je třeba považovat za důkaz soudu dříve neznámý, který by mohl odůvodnit jiné rozhodnutí o vině navrhovatele. S ohledem na nový výpočet znalce existují určité pochybnosti o správnosti metodiky výpočtu ze strany původního znaleckého posudku o obsahu THC. Znalec Lehmert uvedl, že policie při získávání vzorku pro následnou analýzu získává nikoli samotné květenství, ale celou rostlinu, která se suší, drtí a následně prosívá na sítích, odstraní se tak stonky a řapíky a zůstane pouze sušená drť. Dochází přitom k poměrně velkému proměrování, protože množství psychoaktivních látek se liší v částech rostliny i v jednotlivých obdobích jejího růstu. Znalci dr. Lehmert a doc. Ing. Pavel Klouček, Ph.D., který zpracovával (ústavní) posudek v přípravném řízení trestním, se pak neshodli v metodice výpočtu THC, což je přitom naprosto klíčová část trestního řízení. Je totiž třeba určit množství materiálu, který měl být vypěstován a který měl být následně distribuován obviněným [příjmení]. Výsledky přitom nejsou jednoznačné. Krajský soud proto uzavírá, že je nezbytné, aby byl vypracován revizní znalecký posudek, který jednoznačně určí množství vypěstovaného konopí. Jelikož se množství vypěstovaného konopí a z něj získané účinné látky pohybuje kolem hranice podstatné pro právní kvalifikaci, nelze takovou pochybnost opomenout a proto soud, jak uvádí v odůvodnění svého rozhodnutí, obnovu řízení povolil. Z důvodu možného benefícia cohaesionis pak povolil obnovu řízení i ve vztahu k ostatním výše označeným obviněným.

9. Usnesení nenabýlo právní moci, neboť proti němu bezprostředně po jeho vyhlášení ve veřejném zasedání podal stížnost intervenující státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze, a to jako osoba k tomuto oprávněná.

10. Stížnost pak písemně odůvodnila státní zástupkyně krajského státního zastupitelství, která v ní namítá, že soud ve veřejném zasedání provedl výslechy znalců RNDr. PhDr. Karla Lehmerta, Ph.D. a za původně zpracovaný ústavní znalecký posudek z oboru zemědělství Doc. Ing. Pavla Kloučka, Ph.D., ale ten byl zpracován na základě kompletního spisového materiálu, kdežto znalecký posudek znalce Lehmerta pouze na základě podkladů předaných znalci obviněným [příjmení], tedy spisového materiálu neúplného. Ačkoli soud v napadeném usnesení konstatuje spor mezi zpracovatelem původního znaleckého posudku a zpracovatelem nového znaleckého posudku, tento se týkal pouze otázky koncentrace účinné látky ve vyrobené a následně prodávané toxikomanicky využitelné směsi, zatímco v otázce množství této směsi mezi nimi žádného sporu nebylo. Žádný ze znalců pak nezpochybnil závěry Vrchního soudu v Praze uvedené ve výroku jeho rozsudku ze dne 11. 10. 2021, sp. zn. 11To 5/2021 k množství sušeného konopí, které je samo omamnou látkou, ani o přítomnosti psychotropní látky delta-9-THC v ní obsažené. Z kolize názorů obou znalců a především z aktuální (ne) dostupnosti spolehlivých podkladů pro jejich upřesnění je přitom zřejmé, že množství účinné psychotropní látky ve vypěstovaném a sušení zpracovaném konopí již zjistit nelze, neboť již bylo distribuováno. Proto je plně namístě způsob, kterým určil rozsah stíhaného jednání obviněného [příjmení] Vrchní soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 11. 10. 2021. Za takových okolností, konstatuje státní zástupkyně, není ani názor znalce Lehmerta způsobilý odůvodnit jiné rozhodnutí o vině, neboť nevede k přesnému zjištění množství účinné látky. Závěrem své stížnosti pak státní zástupkyně uvádí, že v určení rozsahu trestné činnosti obviněného [příjmení] nebyly zjištěny žádné nedostatky ani Nejvyšším soudem. Navíc je zřejmé, že znalecký posudek předložený obviněným by sám o sobě nebyl schopen odůvodnit jiné rozhodnutí o vině a pokud je argumentováno soudem I. stupně tím, že by bylo namístě opatřit znalecký posudek revizní, jistě mu v takovém postupu nic nebránilo. Jedná se o jinou situaci než tu, která je řešena v nálezů Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2445/2008, v němž byl takový postup, tedy opatření revizního posudku, shledán nesprávným. Závěrem navrhl, aby Vrchní soud v Praze napadené usnesení podle § 149 odst. 1 písm. a) trestního řádu v celém rozsahu zrušil a sám ve věci rozhodl tak, že se podle § 283 písm. d) trestního řádu návrh na povolení obnovy řízení podaný

obviněným [jméno] [příjmení] zamítá, neboť nebyly shledány důvody obnovy podle § 278 trestního řádu.

11. Ke stížnosti se vyjádřil za obviněného [příjmení] jeho obhájce JUDr. [jméno] [jméno]. Zdůraznil v něm, že znalec Lehmert měl k dispozici celkem 70 položek spisu, kdežto znalecký ústav jen šest. Znalec Klouček potvrdil, že šlo o přepočítání na teoretický výnos pěstování v ideálních podmínkách, nevycházel z výpovědí o plánech obviněných či počtu cyklů. Znalec RNDr. Lehmert zohledňoval praktickou část pěstování. Rozcházejí se v metodice zjištění THC, což však nemělo vliv na závěry jejich posudků vzhledem k nemožnosti provést revizní analýzu. Shodli se v tom, že je původně nesprávně určená hmotnost vyprodukované rostlinné hmoty díky rozdílu v přístupu znalců. Skutečnosti uvedené ve stížnosti státní zástupkyně pak nemají oporu v provedeném dokazování.

12. Vrchní soud v Praze jako soud stížnostní přezkoumal napadené usnesení, jakož i řízení mu předcházející, a to postupem upraveným v ust. § 147 odst. 1 trestního řádu a shledal, že řízení předcházející napadenému usnesení netrpí závažnými vadami, ale rozhodnutí, které bylo výsledkem tohoto řízení, nemůže obstát.

13. Podle ustanovení § 278 odst. 1 tr. ř. se povolí obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině nebo o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody, anebo vzhledem k nimž by původně uložený trest byl ve zřejmém nepoměru k stupni nebezpečnosti činu pro společnost nebo k poměrům pachatele nebo by uložený druh trestu byl ve zřejmém rozporu s účelem trestu.

14. Jak uvádí Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 24. 2. 2009 sp. zn. I. ÚS 2517/08, irelevantní jsou takové skutečnosti nebo důkazní prostředky, kterými jsou zpochybňovány usvědčující důkazy provedené v původním řízení. Znalecký posudek, který obsahuje nové skutečnosti, anebo využívá nové vědecké metody, které vedou k jinému skutkovému závěru, je třeba považovat za vhodný důkazní prostředek. Oproti tomu nelze považovat za skutečnosti soudu dříve neznámé ty, které nalézací soud v původním řízení nebral v úvahu, neboť je považoval za nepodstatné. Názor nalézacího soudu ohledně relevance takových skutečností a důkazů nemůže být korigován v řízení o povolení obnovy řízení.

15. Způsobilst nově předkládaných skutečností a důkazů změnit návrhem na povolení obnovy zpochybňované rozhodnutí je třeba hodnotit ve vztahu ke skutečnostem a důkazům, na jejichž základě soud utvořil skutková zjištění. Nelze je hodnotit izolovaně. Hodnocení způsobilsti předkládaných důkazů se má pohybovat v rovině pravděpodobnostní. Soud rozhodující o povolení obnovy řízení proto nesmí v řízení o povolení obnovy řízení posuzovat do všech důsledků dosavadní dokazování ve světle nového důkazu a činit pak konečný závěr o vině, pouze posoudí, zda nový důkaz sám o sobě či ve spojení s důkazy dosud provedenými nezakládá významný stupeň pravděpodobnosti či jinak důvodný předpoklad, že dojde k jinému posouzení věci. Posuzování spočívá v porovnání důkazů dosud provedených a dosavadních skutkových zjištění s důkazním významem nových skutečností, resp. nových důkazů (R 40/1956 Sb. rozh. tr.). Pokud by bylo možno dospět k vysokému stupni pravděpodobnosti, resp. plně odůvodněnému předpokladu (není tedy nutná absolutní jistota v tomto směru) o tom, že by na základě nových skutečností a důkazů mohlo dojít ke změně původního rozhodnutí, je namístě rozhodnout o povolení obnovy řízení (R 43/1960 Sb. rozh. tr.).

16. Podle § 278 odst. 1 trestního řádu tedy jde, „pouze“ o posouzení otázky, zda vyšly najevo skutečnosti či důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině (...). Nové skutkové zjištění v důsledku nově se objevivšího důkazu pak přísluší soudu, který bude rozhodovat v novém řízení. Proto je třeba odmítnout námitku státní zástupkyně, že si revizní znalecký posudek mohl nechat zpracovat již soud rozhodující v řízení o povolení obnovy řízení, aby tak byla dána jistota, zda nový znalecký posudek je schopen vést k prolomení právní moci rozhodnutí a v důsledku tak

k odstranění justičního omylu, což je obecně daný zájem společnosti odůvodňující jinak nepřipustný zásah do právní moci soudního rozhodnutí.

17. Přesto ve věci nově opatřený znalecký posudek není tím důkazem, který by mohl potenciálně vést k jinému rozhodnutí o vině obviněného [příjmení] i ostatních obviněných, na něž soud I. stupně při rozhodování pamatoval v souvislosti s možným dobrodiním souvislosti (beneficium cohaesionis).

18. Geneze věci byla podrobně popsána v předcházejících odstavcích tohoto usnesení. Je z ní patrné, že se věci již zabýval Nejvyšší soud České republiky, který aproboval postup soudu nalézacího a zejména pak odvolacího, jenž vyústil v pravomocné rozhodnutí, které je v současné době vykonáváno. V mezích přezkumné činnosti, kterou je dovolací soud nadán, se přitom vyjádřil i ke krucální otázce řešené v řízení o povolení obnovy řízení ve smyslu ust. § 277 a násl. trestního řádu, a to je zjištění množství obviněným [příjmení] obdrženého a zaplaceného konopí od spoluobviněného Ing. [anonymizováno] a koncentrace účinné látky v něm.

19. Vrchní soud nesdílí názor krajského soudu o nutnosti revizního znaleckého zkoumání této otázky s odkazem na rozdílnost výsledků znaleckých posudků znalců Lehmerta a Kloučka, resp. jím zastupovaného znaleckého ústavu. Je třeba si uvědomit především to, že v době konání původního trestního řízení (a tím spíše nyní) nebylo možné provést přesné určení množství vyprodukovaného toxikomanicky využitelného rostlinného materiálu a koncentrace účinné látky delta-9-tetrahydrocannabinol v něm, není však sporu o tom, že k produkci konopí v období uvedeném v rozsudcích krajského i vrchního soudu skutečně došlo a že distribuce takto vyrobené omamné a psychotropní látky skutečně proběhla. Právě tento fakt je postihován hmotněprávní úpravou ust. § 283 odst. 1 trestního zákoníku, kterou je proskribováno jakékoli takové nakládání s omamnou a psychotropní látkou, jež naplňuje některý ze znaků tam uvedených, přičemž není omezeno minimálním množstvím takové látky. Je potom na posouzení dalších okolností případu, zda jsou naplněny některé z kvalifikačních momentů specifikovaných v ust. § 283 odst. 2, 3, 4 trestního zákoníku, které rozhodují o trestní odpovědnosti pachatele tohoto protiprávního jednání. Nelze potom odhlédnout ani od toho faktu, že množství marihuany, která by byla vyprodukována v ideálních podmínkách s příslušným vybavením pěstíren je relevantní z toho pohledu, že k tomu směřovala snaha pachatelů, to bylo jejich cílem, takže by se přinejmenším jednalo o pokus vypěstovat takové množství marihuany s tím, že tento fakt je rozhodující pro právní kvalifikaci protiprávního jednání konkrétních pachatelů.

20. V konkrétním případě podal přesvědčivý výklad naplnění kvalifikačního znaku uvedeného v ust. § 283 odst. 3 písm. c) trestního zákoníku jak Vrchní soud v Praze, tak Nejvyšší soud České republiky. Proto také bylo odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu výše tak podrobně citováno a podepsaný soud na ně v tomto ohledu odkazuje. Pro rozhodnutí v této věci to znamená, že není rozhodující koncentrace účinné látky delta-9-THC v rostlinném materiálu vyprodukovaném ve všech pěstírnách provozovaných Ing. [anonymizováno] v letech 2016 až 2019, nýbrž z pohledu právní kvalifikace je důležité zjištění, že množství rostlinné drtě konopí distribuované obviněným [příjmení] překročilo 10 000 g O tom, že se jednalo o marihuanu obsahující účinnou látku pak nemůže být pochyb, neboť z povahy věci vyplývá, že by rostlinná drť tuto látku neobsahující nebyla distribuována, protože by o ní ze strany uživatelů nebyl zájem.

21. O pěstování konopí v pěstírně v Dolních Jirčanech hovořil např. obviněný [příjmení], který odhadl produkci pěstírny, v níž též působil, na 5- 7 kg (a to z období od března 2018). Výkupní cena byla 90 Kč za gram, obviněný [příjmení] mu mohl vyplatit tak 500 000 Kč a další peníze, které představovaly podstatnou část zisku, měl obviněný [příjmení] u něj (zajištěno u obviněného [příjmení] bylo 400 000 Kč, o nichž sám vypověděl, že šlo o peníze obviněného [příjmení]). To by však znamenalo, že obviněným [příjmení] bylo vyprodukováno nikoli 5- 7 kg, nýbrž 10 kg marihuany. Obviněný [příjmení] [příjmení] vypověděl i ohledně množství konopí, které předal obviněnému [příjmení] a jež vrchní soud ve svém rozhodnutí ustálil na 13 500 g. Ten samý

obviněný také předal k distribuci [jméno] [příjmení] 9 500 g marihuany. Je pak třeba podotknout, že na množství vyrobené marihuany poukazuje nepřímo i částka, která byla zajištěna při domovní prohlídce na adrese [adresa], a dalších nemovitostech zapsaných na listu vlastnictví [číslo] u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Praha-západ, majitelů [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. Jak plyne z protokolu o provedení domovní prohlídky na č.l. 737-744 a příjmových pokladních dokladů na č.l. 746 verte, byla zde nalezena částka 2 252 000 Kč a 190 Euro (v pracovně pod postelí a za postelí), a to přesto, že došlo k předčasnému splacení hypotečního úvěru ve výši 1 763 478,70 Kč dne 14. 12. 2018. Dále bylo dne 31. 5. 2018 zakoupeno za částku nejméně 943 700 Kč vozidlo Honda CR-V, v lednu 2019 pak byla koupena i nová Honda Civic za 420 960 Kč (viz foto na č.l. 942 4). Takto vysoké částky v hotovosti, způsob jejich uložení (ačkoli obviněný [příjmení] [příjmení] jinak běžně používal bankovní účty a bezhotovostní platby), potvrzují podezření, že se jednalo o peníze pocházející z trestné činnosti. Obviněný [příjmení] k tomu vypověděl, že částku 1 800 000 Kč obdržel od [příjmení] s [příjmení], zbylá částka je z minulých let a pochází zčásti z trestné činnosti. Nalezená částka by pak při ceně 90 Kč za gram odpovídala tomu, že pochází z již realizované distribuce více než 25 kg konopí.

22. Sám obviněný [příjmení] ke svým majetkovým poměrům v přípravném řízení uvedl, že fakturoval společnosti B 1,3 milionu Kč bez DPH (té však byl jediným jednatelem a v účetnictví společnosti se objevují předměty zjevně použité při trestné činnosti, jako plastové kbelíky, ventilátory apod.). Je zde též zmíněné motorové vozidlo Honda Civic a konečně i vozidlo Suzuki Swift pořízené v roce 2017. Z vyhodnocení účetnictví na č.l. 3078-3113 14 vyplývá, že dle daňového přiznání za rok 2017 hospodařila společnost při úhrnu čistého obrátu ve výši 832 816 Kč s hrubým ziskem 14 900 Kč, za rok 2018 byl úhrn příjmových dokladů 1 365 288 Kč, přičemž náklady dosahovaly statisícových výšek. Obviněný [příjmení] sám vložil pokladnou na svůj účet u Fio banky 1 478 864 Kč (č.l. 3132). Společnosti Braveni vložil obviněný [příjmení] na účet v roce 2018 částku 943 700 Kč v hotovosti (č.l. 3138), přičemž peníze byly použity na nákup vozidla Honda CR-V. Peníze z účtu společnosti též vybíral a vkládal pak na účet svůj. Vozidlo, ač ve vlastnictví společnosti B, však užíval on sám a též jeho rodina. Důkazem budiž prohlídka vozidla a zejména fotodokumentace, na níž je vidět i instalovaná dětská autosedačka (viz č.l. 749 4). Výsledky majetkového šetření pak jsou shrnuty na č.l. 3142- 3149. Při vědomí toho, jaká částka byla u obviněného [příjmení] v hotovosti nalezena, kolik bylo zapláceno na hypotéku a že byly nakoupeny nové automobily zn. Honda, lze uzavřít, že obviněný [příjmení] v letech 2018 a 2019 disponoval částkou jistě dalece přesahující 5 milionů Kč, přičemž zdroj příjmu v souvislosti se stavební činností společnosti B (zčásti navíc ovlivněný pěstováním marihuany, minimálně v nákladech) byl s ohledem na její daňová přiznání maximálně pětinový, tudíž dominoval ten, který byl spojen s pěstováním konopí (jiné příjmy neměl, nebyl veden jako uchazeč o zaměstnání, nepobíral sociální dávky). Částka, kterou disponoval obžalovaný [příjmení] by pak ovšem odpovídala nejméně 50 kg vyprodukovaného konopí.

23. Svou výpovědní hodnotu by jistě mělo i zjištění, kolik kilogramů marihuany se vejde do jednoho kbelíku s víkem – 40 kg, jichž si společnost B podle svého účetnictví nakoupila v letech 2017 a 2018 v různých hobby marketech 56 ks a společnost V ve stejném období 36 ks. Přitom bylo prokázáno, že tyto bílé kbelíky kupoval obviněný [příjmení] (např. č.l. 1579, 1652-1654) a byly používány k distribuci marihuany, a to též obviněnému [příjmení]. Nahlíženo na výpověď obviněného [příjmení] [příjmení] i tímto prismatem, nelze než konstatovat, že jím uváděné množství vyrobeného a též prostřednictvím obviněného [příjmení] distribuovaného konopí nutno mít za skutečně minimální. Potom ovšem neobstojí závěry znaleckého posudku znalce Lehmerta stran množství vyprodukované a obviněným [příjmení] distribuované marihuany, přičemž nedostatek znaleckého posudku namítaný státní zástupkyní v podobě absence celého spisového materiálu při jeho zpracování je potud podstatný, že znalec neměl možnost se seznámit s obrazovými záznamy z domovních prohlídek zachycující jednotlivé pěstírny. Ty by ho totiž nutně musely vést k jiným výsledkům jeho zkoumání, protože jinak mu nelze vytknout pečlivost při

zpracování vstupních údajů, které však nebyly vždy korektně zvoleny, a navíc díky své neúplnosti nutně vedly k učinění nesprávných závěrů. O tom bude blíže pojednáno v další části tohoto odůvodnění.

24. K otázce zjištění koncentrace účinné látky delta-9-THC má pak soud za potřebné uvést, že postup zjišťování této látky v rostlinné hmotě není výsledkem nějaké libovůle ze strany příslušného odborného pracoviště OKTE (jak naznačuje znalec Lehmert ve svém posudku), ale je výsledkem nadnárodní právní úpravy analýzy drog, která musí být standardizována minimálně na úrovni evropské tak, aby byly výsledky zkoumání těchto látek v různých zemích porovnatelné. Z rozhodovací činnosti stížnostního soudu je mu známo, že v případě rostlin konopí je zapotřebí, aby byla zajištěna standardizace zkušební vzorku a na jeho zkoumání byla použita standardizovaná metoda. V případě rostlin konopí jsou tyto požadavky obsaženy v Příloze (Annex) 1 Nařízení komise (Evropského společenství) č. 2017 /1155 ze dne 15. 2. 2017 v platném, znění (CELEX 32014R1155), kde jsou definována kritéria pro standardizaci vzorku i provedení jeho analýzy. Tato kritéria byla převzata i v manuálech pro analýzu konopí Evropskou sítí forenzních ústavů (ENFSI) a Úřadem OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC). Rozkazem ředitele Kriminalistického ústavu ke zkoumání kanabinoidů č. 54/2021 byly tyto metody převzaty i do práce Kriminalistického ústavu a jednotlivých OKTE. Platí, že v rostlině konopí se nachází směs cannabinoidů ve dvou formách. THC a THC-A. THC-A je přítomna v živých rostlinách konopí, ale okamžikem sklizně dochází k samovolné přeměně THC-A na THC. Proces je urychlen sušením a teplotou, jakož i působením vzdušného kyslíku. Zejména teplota ovlivňuje rychlost přeměny THC-A na THC. Standardizovaný vzorek se vytvoří tak, že se po usušení odstraní stonky a eventuálně semena a následně proběhne jeho homogenizace. Potom je vzorek po dobu 30 minut při laboratorní teplotě extrahován toluenem (který přednostně extrahuje THC a nikoli THC-A) a následně je vzniklý roztok analyzován metodou plynové chromatografie. Tam dochází k zahřátí vzorku na vysokou teplotu, tím dojde k převedení zbytků THC-A na THC, čímž se jeho koncentrace zvýší (podobně jako při kouření), ale současně při této extrakci nedojde k extrahování veškerého THC ve vzorku obsaženého, tudíž je obsah THC snížen. Protože tento rozdíl není možno jednoznačně určit, má se nejistota měření za $\pm 10\%$ naměřené hodnoty. Pokud pak jde o množství rostlin, z něhož je reprezentativní vzorek vytvářen, jde o metodu vypracovanou ve dvou příručkách Evropské sítě forenzních ústavů. Podle nich se vybírá 10 ks rostlin z pěstírny, v níž je 11 až 100 ks rostlin, do 10 ks v pěstírně se odebírají všechny rostliny, nad 100 podle odmocninového vzorce.

25. V konkrétním případě byl odběr a analýza rostlinného materiálu provedeny ještě před účinností tohoto rozkazu, ale z popisu a výsledků odborného zkoumání z oboru chemie je zřejmé, že byla použita v podstatě stejná metoda tvorby reprezentativních vzorků, jejichž analýzou byly zjištěny výsledky koncentrace THC v jednotlivých rostlinách, které se dramaticky liší, avšak z logických důvodů, o kterých hovořili i znalci ve své výpovědi před soudem I. stupně. Je to proto, že byly zkoumány na obsah THC i malé rostliny konopí ve stádiu růstu a rostlinné zbytky tvořící odpad výroby marihuany, přesto však obsahující účinnou látku, a z jejich reprezentativního vzorku zjištěný obsah THC pak logicky nedosahuje hodnot obsahu THC v šišticích samičích květech konopí. Z pohledu genetického se však jedná o rostliny mající stejný původ, proto není důvodu se domnívat, že by při srovnatelném pěstebním procesu nedosáhly obdobné koncentrace THC jako hotová květenství, u nichž byla zjištěna koncentrace účinné látky na úrovni okolo 20 %. Platí však nepřekročitelná premisa, že není možné přesně dovodit kvalitu produkce, která již byla spotřebována. Proto je znalecké zkoumání znalce Lehmerta stížnostním soudem chápáno jako nepoužitelné pro učinění jakýchkoli závazných závěrů ohledně kvality pěstovaného konopí (a z dále uvedených důvodů ani jeho kvantity) a tedy za důkaz, který nemá takovou povahu, aby byl schopen vyvolat pochybnosti o správnosti skutkových a právních závěrů v původním meritorním rozhodnutí Vrchního soudu v Praze. V každém případě považuje soud znalcem shledanou koncentraci THC v distribuované marihuaně na úrovni 6 – 8 % za hrubě podceněnou, neboť do

svých výpočtů zahrnul i rostliny, jejichž vývoj nebyl ukončen, a též listy rostlin konopí, které teoreticky mohou být toxikomanicky využity, ale pachatelé distribuovali marihuanu bez těchto listů. O tom právě svědčí fotodokumentace z provedených domovních prohlídek (kterou znalec Lehmert neměl), na níž jsou vidět sušené rostliny konopí zbavené listů, pouze se šišticemi květenství (viz např. fotografie z domovní prohlídky v Jirčanech na č.l. 566 a násl., na nichž jsou vidět listy konopí volně se povalující na zemi, které kontrastují s vakuově zabalenými i volně v kyblíku vloženými šišticemi květenství konopí, které jsou zřetelně zachyceny na č.l. 596-608 III).

26. Že pachatelé obchodovali pouze s květenstvím dokládá i foto č. 111 na č.l. 1022 5, ukazující sušení konopí na stoncích zbavených listů a po zemi poházené listy konopí např. na č.l. 1006, 1008, 1013, 1016, 1026, vše v pěstírně Všešary), „Dobrovolná“ sklizeň malých rostlinek a jejich zpracování pro toxikomanické účely je v případě ilegálního indoorového pěstování konopí vyloučena, proto by nebylo pro rozhodnutí relevantní to, kolik mohlo být prodáno listů konopí s desetinovou koncentrací THC oproti jeho květům. Z těchto důvodů vrchní soud v původním řízení upustil od marné snahy zjistit množství skutečně distribuované psychotropní látky delta-9-THC a v souladu s výše popsány výchozími východiskem vyplývajícími z judikatury nejvyšších soudních autorit České republiky konstatoval, že obviněný [příjmení] v rozhodném období distribuoval 13,5 kg marihuany. V každém případě je pak pro rozhodnutí irelevantní, jaká byla odpadovost při indoorovém pěstování marihuany, jestliže jsou zde další důkazy naznačující mnohem větší rozsah realizovaných obchodů s marihuanou, a to marihuanou o vysoké koncentraci účinné látky. Jako je teoretický možný výnos všech pěstíren v inkriminovaném období podle znaleckého posudku České zemědělské univerzity, tak je teoretický též závěr znalce Lehmerta o sklizni marihuany postižené plísněmi, škůdci, a i jinak nevhodnými pěstebními podmínkami, o koncentraci delta-9-THC v ní nemluvě.

27. Pravomocný závěr odvolacího soudu v předchozím řízení je pak výsledkem úvah činěných v intencích zásady in dubio pro reo, neboť je vycházeno z pozměněné výpovědi obviněného [příjmení], která však koreluje se zjištěními z domovních prohlídek, sledování osob, odposlechu a záznamů telekomunikačního provozu, výpovědi spoluobviněných i výsledků domovních prohlídek a zkoumání účetnictví obviněných společností (a navíc je tento závěr též znalcem Lehmertem v jeho posudku používán). Dále pak nelze uzavřít, že by znalecký posudek České zemědělské univerzity v Praze, který zjišťoval v přípravném řízení teoretickou výnosnost jednotlivých pěstíren, byl vadný. I znalec Lehmert při svém výslechu ve veřejném zasedání před soudem I. stupně připustil, že je v podstatě komplementární s tímto posudkem jeho závěr o množství vypěstované sušiny, jen se s Českou zemědělskou univerzitou neshodnou na způsobu chemické analýzy vzorků a jejich výsledcích (viz č.l. 47 spisu sp. zn. 3 Nt 560/2022). To pak ovšem zásadně relativizuje jeho závěr o množství marihuany distribuované obv. [příjmení] a v důsledku tak znamená, že znalec opustil své původní závěry, z nichž obhajoba ve svém návrhu na povolení obnovy řízení vycházela, jakkoli se obhajoba snažila přesvědčit soud, že tím znalec míní způsob výpočtu a nikoli jeho výsledek.

28. Nemůže přitom obstát závěr znalce Lehmerta, který ve svém posudku konstatuje, že v 8 378,8 g sušiny, kterou podle něj distribuoval obviněný [příjmení], bylo 240,27 g psychoaktivní látky delta-9-THC. To by totiž neodpovídalo ani jím uváděné průměrné hodnotě delta-9-THC v Evropě, která je dle něj 6 – 8 %. Prostým přepočtem jím zjištěných hodnot by totiž šlo o koncentraci o něco málo převyšující 2,86 %. K tomuto výsledku přitom dospěl tak, že jako extrémní nevzal v potaz nejvyšší a nejnižší koncentrace účinné látky ve zkoumaných vzorcích a chybějící hodnoty dopočítal podle průměrných hodnot delta-9-THC v evropské pěstební produkci. Tím však zásadně zkreslil výsledky, protože vysoké hodnoty koncentrace účinné látky přisoudil nevhodnému skladování a působení vyšší teploty, z čehož dovozuje, že na ně nelze hledět jako na standard minulé produkce, ale jako na extrém, ačkoli se týkají 4 315,6 g sušiny určené k distribuci zajištěné při domovních prohlídkách a akreditovaným způsobem zkoumané.

29. Stížnostní soud tak nemá ve světle ostatních opatřených a provedených důkazů pochyb o tom, že to je závěr Vrchního soudu v Praze jako soudu odvolacího, který v souladu se všemi rozhodnými skutečnostmi, po aplikaci zásady *in dubio pro reo*, dospěl k minimálnímu množství marihuany, která byla obviněným [příjmení] distribuována, a že tento závěr obстоjí i v konfrontaci s novým znaleckým zkoumáním.

30. Protože platí výše uvedené ohledně přípravy standardizovaného vzorku, s čímž koreluje i poznámky znalce doc. Ing. Pavla Kloučka, Ph.D. přednesené před soudem I. stupně ke způsobu zkoumání vzorků rostlin konopí, zmiňované revizní posouzení obou posudků ústavní autoritou pak vrchní soud za těchto okolností považuje za nadbytečné a pro rozhodnutí nedůležité, protože by ani ono nebylo schopno překlenout ten fakt, že marihuana vypěstovaná v indoorových pěstírnách v předchozím období byla spotřebována a není tak s potřebnou jistotou možné určit množství účinné psychotropní látky delta-9-THC, které obsahovala. S ohledem na způsob manipulace s produktem indoorového pěstování zjištěný při domovních prohlídkách výše zmíněný však možno spolehlivě konstatovat, že obchodování probíhalo s tou částí rostliny, která obsahuje nejvyšší koncentraci účinné látky. Jak potom plyne např. z odborného vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví chemie, k nálezu rostlinné hmoty v pěstírně v Jirčanech (č.l. 693-703 III), ve stopách obsahujících paličky samičího květenství byla koncentrace THC 20,21 %, ve zbytku rostlinné hmoty pak 1,91 %. Je proto zřejmé, že dříve distribuované výsledky pěstování v indoorových pěstírnách pachatelů zřetelně přesáhly nejnižší nutnou koncentraci THC podle stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu sp. zn. Tpjn 301 /2013, a to i v minimálním množství účinné látky pro závěr o velkém rozsahu distribuce.

31. Vrchní soud pak má za potřebné na tomto místě citovat část odůvodnění stanoviska Nejvyššího soudu. Ten v něm uvádí: „Proto např. v případě marihuany je ve třetím sloupci (pozn.- přílohy stanoviska), který stanoví množství větší než malé, uvedeno určité množství sušiny (nyní 10 g), pak význam pátého sloupce tabulky spočívá v tom, že množství uvedené ve třetím sloupci, tj. více než 10 g sušiny, se považuje za množství větší než malé pouze za předpokladu, pokud zkoumané množství drogy obsahuje nejméně 1 g účinné psychotropní látky THC. Z dikce „zkoumané množství“, která je uvedena v nadpisu pátého sloupce logicky vyplývá, že je-li předmětem zkoumání více než 10 g sušiny, pak při jakémkoli množství látky označené jako droga musí být přítomno nejméně 1 g účinné látky, aby ono množství bylo možné považovat za množství větší než malé. Hranice stanovená v množství nejméně 1 g účinné látky je rozhodná pro závěr, že jakékoli zkoumané množství přesahující 10 g sušiny je vždy důvodem jen k tomu, aby se toto množství považovalo za množství větší než malé. Ze vzájemného vztahu údajů ve třetím a pátém sloupci přílohy je tedy patrný princip vyjadřující určitou koncentraci účinné látky ve zkoumaném množství drogy (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, sp. zn. 7 Tdo 795/2011). V této souvislosti je třeba navíc upozornit, že zpravidla v konkrétních případech není ani celkové množství předmětné drogy k dispozici, popř. pokud je k dispozici, jsou zkoumány z hlediska množství účinné látky jen odebrané vzorky.“

32. Pro závěr o tom, že se jednalo o distribuci ve velkém rozsahu by pak mělo platit, že bylo distribuováno více než 10 kg marihuany s obsahem větším jak 1 kg THC (viz odst. 59. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2022, č.j. 11 Tdo 449/2022-4102 v této věci). Jestliže je přitom prokázáno, že bylo obviněným [příjmení] zobchodováno 13,5 kg marihuany pocházející z geneticky příbuzných rostlin produkujících šišťice samičího květenství obsahující až okolo 20 % THC, pak je množství distribuované účinné psychotropní látky delta-9-THC sice objektivně nezjistitelné, ale jistě překračující hranici 1 kg v sušině. Na tomto závěru pak nic nemůže změnit ani posudek znalce Lehmerta, jenž soud považuje v otázce koncentrace účinné látky za, přinejmenším, zavádějící.

33. Protože znalecký posudek předložený obhajobou nemůže z výše uvedených důvodů odůvodnit závěr, že by sám o sobě či ve spojení s již provedenými důkazy mohl vést k jinému rozhodnutí o vině a potažmo trestu (a na tomto závěru nemůže nic změnit ani opatření případného revizního znaleckého posudku, protože oba konkurenční znalecké posudky jinak přistupují pouze k řešení

otázky, která pro původní rozhodnutí v důsledku nebyla podstatná, neboť ji žádným způsobem nelze uspokojivě vyřešit), není namístě rozhodnout o povolení obnovy řízení. Proto vrchní soud napadené usnesení ke stížnosti státní zástupkyně podle § 149 odst. 1 písm. a) trestního řádu v celém rozsahu zrušil (i ve vztahu k ostatním obviněným) a sám rozhodl tak, že návrh na povolení obnovy řízení podle § 283 písm. d) trestního řádu zamítl, neboť ve věci nejsou dány důvody obnovy podle ust. § 278 odst. 1 trestního řádu.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není žádný řádný opravný prostředek přípustný.

Praha 22. září 2023

JUDr. Jana Lemfeldová
předsedkyně senátu